

CONEO

Ideje koje se isplate.

Mesečni Bilten

April 2025.

CONEO.RS

1.

DRŽAVNI GRANTOVI ZA MIKRO I MALA PREDUZEĆA: PRIJAVE OTVORENE DO 30. JUNA

Mikro i mala porodična preduzeća i samostalni preduzetnici u Srbiji mogu do 30. juna da konkurišu za bespovratna državna sredstva koja pokrivaju do 50% ulaganja u proizvodnju i preradu. Vlada je za ovu inicijativu izdvojila 400 miliona dinara, a po projektu je na raspolaganju do 2 miliona dinara (oko 17.000 evra).

Ova podrška može pružiti vredan podsticaj za razvoj poslovanja, posebno za one sa jasnim planovima i tržišnim strategijama. Međutim, strukturalni izazovi—kao što su ograničena pravna zaštita i nedosledno sprovođenje ugovora—i dalje ometaju dugoročni rast.

Iako ova preduzeća predstavljaju značajan udeo u privredi Srbije – zapošljavaju 63% radne snage i doprinose skoro 60% BDP – samo oko 24% se bavi proizvodnjom i preradom, a većina je aktivna u maloprodaji i uslugama.

Rešavanje sistemskih prepreka i stvaranje stabilnog, transparentnog pravnog okruženja je ključno za omogućavanje mikro i malim preduzećima da rastu i dostignu svoj puni potencijal.

2.

SRBIJA BELEŽI PRIVREDNI RAST U PRVOM KVARTALU 2025. GODINE, UZ ZNAČAJAN RAST TURIZMA I INDUSTRIJE

Preliminarni podaci za prvi kvartal 2025. godine ukazuju na pozitivan rast BDP-a u Srbiji, uz nekoliko ključnih sektora koji su doprineli ukupnom povećanju.

Rast je zabeležen u prehrambenoj industriji, poljoprivredi, turizmu (mereno brojem stranih dolazaka i noćenja), i bankarskom sektoru, posebno u smislu povećane kreditne aktivnosti kako stanovništva tako i privrede.

Pored toga, Kancelarija za brzu poslovnu podršku je uspešno počela sa radom, sa ciljem da pojednostavi rešavanje problema za privatni sektor.

Strane direktne investicije ostaju stabilne, uz nova dešavanja u automobilske industriji. Naime, proizvodnja hibridnih vozila bi trebalo da počne u fabrici Stellantis u Kragujevcu. Očekuje se da će ovaj projekat povećati potražnju za visokokvalifikovanim profesionalcima, posebno u inženjerskim i srodnim oblastima, i doprineti industrijskoj konkurentnosti Srbije.

3.

ZAKON O DIGITALNOJ IMOVINI: NEOVLAŠĆENE KRIPTO USLUGE SU NELEGALNE U SRBIJI

Narodna banka Srbije (NBS) je podsetila da se pružanje usluga virtuelne valute bez odgovarajućeg ovlašćenja smatra krivičnim delom prema srpskom zakonu.

Od juna 2021. kompanije koje nude usluge u vezi sa digitalnom imovinom — kao što su kriptovalute i tokeni — moraju da imaju licencu NBS da bi legalno poslovale u Srbiji.

Ključni detalji:

- » Strane kompanije ne mogu da nude usluge vezane za kriptovalute u Srbiji ako ne osnuju lokalno lice i ne dobiju licencu od NBS.
- » Nelicencirane platforme su visokog rizika i mogu dovesti do gubitka svih uložених sredstava.
- » NBS je pokrenula sudske postupke protiv provajdera koji lažno reklamiraju kripto usluge u Srbiji.
- » Građanima se savetuje da koriste samo provajdere sa licencom NBS, jer vrednost virtuelnih valuta ne garantuje nijedna javna institucija.

Pre nego što se uključite u transakcije kriptovaluta, neophodno je proveriti legitimnost provajdera usluga. Zvanična lista licenciranih preduzeća dostupna je na sajtu NBS.

4.

PREDVIĐANJA TRŽIŠTA RADA ZA 2025

Tržište rada u 2025. godini biće jedno od najdinamičnijih u poslednjih nekoliko godina. Kako se preduzeća prilagođavaju promenljivim trendovima, oni koji traže posao i profesionalci moraju da ostanu ispred. Evo ključnih promena koje se očekuju ove godine:

- » Rad na daljinu opada – Sve više kompanija se vraća kancelarijskim ili hibridnim modelima.
- » Propratna pisma postaju zastarela – poslodavci sada daju prioritet portfolijima i studijama slučaja u odnosu na tradicionalne aplikacije.
- » Iskustvo nadmašuje diplome – praktične veštine, sertifikati i projekti iz stvarnog sveta važniji su od formalnog obrazovanja.
- » Umrežavanje je važnije nego ikad – interne promocije i preporuke će igrati ključnu ulogu u zapošljavanju.
- » Manje otpuštanja, ali je moguće zamrzavanje zapošljavanja – kompanije mogu usporiti zapošljavanje zbog ekonomske nesigurnosti.

Imajući na umu ove promene, profesionalci bi trebalo da se fokusiraju na izgradnju veština, umrežavanje i prilagodljivost kako bi ostali konkurentni 2025.



5.

REKORDNO VISOKE SDI U 2024. POSTAVLJAJU PITANJA ODRŽIVOSTI

Srbija je dostigla novi rekord u prilivu direktnih stranih investicija (SDI) u 2024. godini, u ukupnom iznosu od 5,8 milijardi dolara, uz najviši nivo reinvestirane i repatrirane dobiti ikada.

Ključni detalji:

- » Priliv SDI: 5,8 milijardi dolara, premašivši rekord iz 2011. godine
- » Prihod od SDI: 4,95 milijardi dolara (+37,3% u odnosu na 2023.)
- » Reinvestirani profit: 1,72 milijarde dolara (najviše svih vremena)
- » Repatrirani profit: 3,23 milijarde dolara, što je više od 2,35 milijardi dolara iz 2023.
- » Prihod od SDI dostigao je 6% BDP-a

Dok SDI ostaju vitalni pokretač rasta, sve veći odliv repatriranih profita naglašava važnost politika koje podstiču reinvestiranje u srpsku privredu.

6.

KLIMATSKI RIZICI MOGU DA KOŠTAJU KOMPANIJE DO 7% GODIŠNJEG PROFITA

Nedavna studija Svetskog ekonomskog foruma otkriva da bi kompanije koje se ne prilagode fizičkim klimatskim rizicima mogle da se suoče sa godišnjim gubicima profita do 7% do 2035.

- » Između 2035. i 2045. gubici mogu porasti na 8,1–11,1% godišnje, u zavisnosti od globalnih trendova emisija.
- » Predviđa se da će toplota biti najveći pokretač, odgovoran za 75% svih budućih šteta.
- » Dugoročna korporativna imovina vredna 610 milijardi dolara mogla bi biti ugrožena godišnje zbog uništenja uzrokovanog vremenskim prilikama.

Ali postoji jasna prednost:

- » Kompanije koje ulažu u dekarbonizaciju, adaptaciju i otpornost mogle bi značajno da uštede — do 19 dolara za svaki uloženi dolar.



7.

NAKNADE ZA NEZAPOSLENE U SRBIJI: AŽURIRANI USLOVI I IZNOSI ISPLATA ZA 2025.

U Srbiji su od februara 2025. godine na snazi nove i povećane stope naknada za nezaposlene, prilagođene inflaciji. Osobe koje ispunjavaju uslove moraju se prijaviti u roku od 30 dana od prestanka radnog odnosa da bi ostvarile pune beneficije.

Ključni uslovi:

- » Podnosioci zahteva moraju biti prijavljeni kao nezaposleni kod Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ).
- » Mora imati najmanje 12 meseci osiguranja u poslednjih 18 meseci.
- » Radni odnos mora da je prestao bez krivice ili saglasnosti zaposlenog.

Iznosi beneficija (2025):

- » Minimalna bruto naknada: 31.503 dinara (neto: oko 20.697 dinara)
- » Maksimalna bruto naknada: 73.029 dinara (neto: oko 47.980 dinara)

Trajanje plaćanja:

- » 3 meseca: 1–5 godina osiguranja
- » 6 meseci: 5–15 godina
- » 9 meseci: 15–25 godina
- » 12 meseci: preko 25 godina
- » 24 meseca: ako u roku od 2 godine od sticanja uslova za penziju

Prijave se podnose elektronskim putem preko portala NSZ na odgovarajućem obrascu. Primaoci beneficija moraju da se prijave NSZ svakih 30 dana i da ih obaveste o svim promenama koje utiču na njihovo pravo u roku od pet dana.

8.

AVANSNE FAKTURE: FISKALNI RAČUN U ODNOSU NA E-RAČUN

Pravilnikom o elektronskim otpremnicama, kojim se precizira primena Zakona o elektronskim otpremnicama, uređuju se:

- » Pristup sistemu i korišćenje
- » Unos podataka i obavezna polja za obradu
- » Rukovanje otpremnicama na papiru
- » Procedure komunikacije između korisnika i organa
- » Čuvanje, integritet i pristup elektronskim zapisima
- » Uloga i odgovornosti Centralnog informacionog posrednika

Ovaj pravni okvir je od ključnog značaja za preduzeća koja upravljaju kretanjem robe i podležu regulatornoj kontroli, posebno u sektorima koji se bave akciznom robom i osetljivom logistikom. Ovaj pravilnik stupa na snagu od 1. januara 2026. godine.



9.

AVANSNE FAKTURE: FISKALNI RAČUN U ODNOSU NA E-RAČUN

Koji je rok kada se uplata izvrši poslednjeg dana u mesecu?

Kada se izvrši avansna uplata (npr. 31. januara), ali se transakcija dogodi kasnije, rokovi zavise od vrste fakture:

Fiskalni račun: Mora se izdati sledećeg radnog dana nakon uplate (subota ili ponedeljak, u zavisnosti od vašeg poslovanja).

E-faktura: Nema fiksnog roka, ali najbolja praksa je da se izda pre podnošenja PDV prijave.

Da bi kupac odbio PDV, izdati najkasnije do 10. narednog meseca.

10.

MOŽE LI DRŽAVA DA REGULIŠE CENE U SLOBODNOJ TRŽIŠNOJ PRIVREDI? NOVI ZAKON U IZRADI

U Srbiji se priprema novi zakon koji će se baviti formiranjem cena i tržišnom pravednošću, posebno u svetlu zabrinutosti zbog monopolske prakse i nepravednog određivanja cena u maloprodajnom sektoru.

Dok se cene u tržišnoj ekonomiji oblikuju ponudom i potražnjom, intervencija države je opravdana u slučajevima kartela, monopola ili eksploatacije potrošača.

Predloženi zakon ima za cilj povećanje transparentnosti, podršku poštenoj konkurenciji i zaštitu prava potrošača. Globalni primeri pokazuju da čak i razvijene ekonomije intervišu kada su strateški sektori ili poslovi ugroženi.

Ova inicijativa signalizira širi napor da se obezbedi veća odgovornost za cene i uravnoteženije tržišno okruženje u Srbiji.



CONEO

Ideje koje se isplate.

Mesečni Bilten

April 2025.

CONEO.RS



KONTAKT

CONEO – Revizija d.o.o. BEOGRAD

Knez Mihailova 22,
Belgrade, 11000, Serbia

+385 11 3039104

www.coneo.rs

Christian Braunig Managing Partner

e-mail

Nevenka Petrović Director

e-mail